

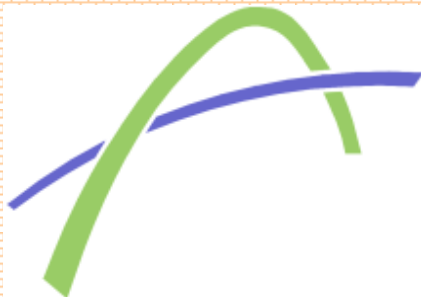

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2

Függőleges és vízszintes vasalás hatása a téglafalazat nyírési ellenállására

FÓDI ANITA

Témavezető: Dr. Bódi István

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Építőmérnöki kar
Hidak és Szerkezetek Tanszéke

Tartalom

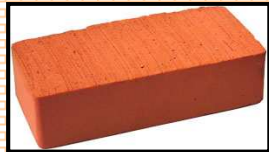
- A PhD témája
- Az elvégzett kísérletsorozat
- Diszkrét elemes vizsgálat
- Az eredmények összehasonlítása
- Összefoglalás, további tervek

Vasalt falazatok nyírása

Eddigi ismereteink

- Üreges, beton falazóelemek
-
- Beton kitöltésbe helyezett acélbetét
  - EC6-ban az állóhézag nem a vasalás elhelyezésére szolgál
  - EC6 nem tartalmazza a függőleges vasalás hatását a falazatok teherbírására, használatát azonban nem tiltja
  - az építőmérnöki gyakorlatban alkalmaztak kisméretű téglából épült kéménykötést

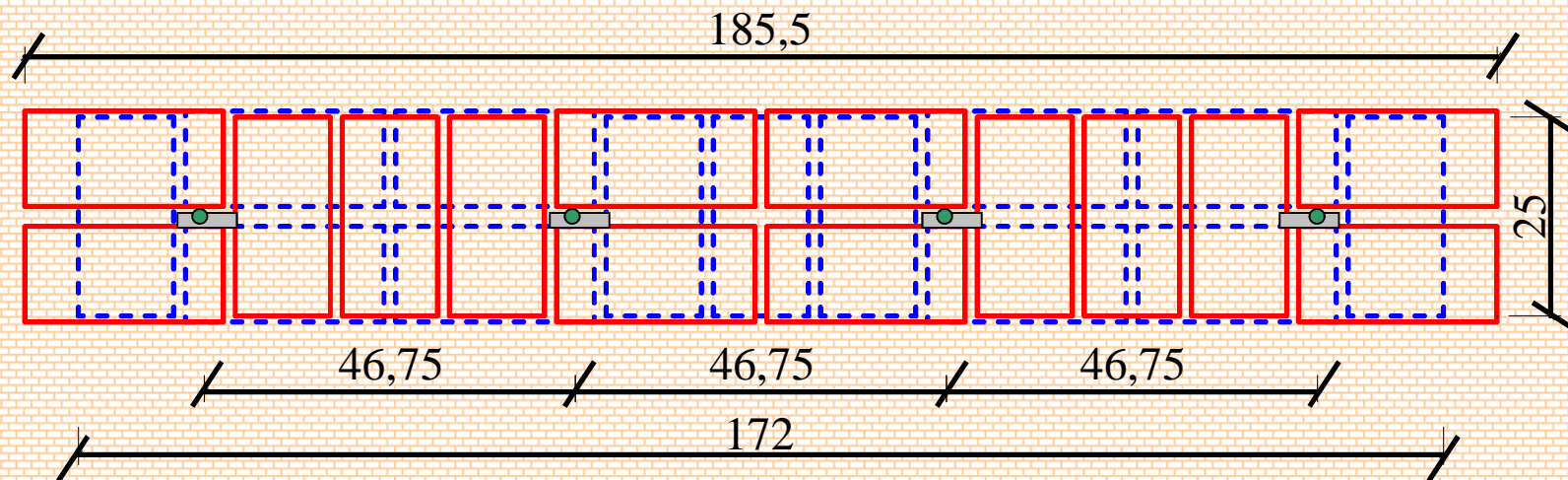
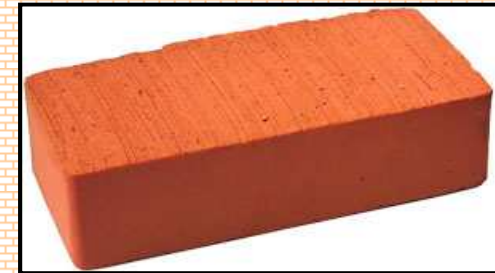
Saját kísérletek

- Kisméretű, tömör téglá
-
- előnye, hogy minden irányban közel azonos a nyomószilárdsága
  - Habarcs kitöltésbe helyezett acélbetét
  - Kis méretű habarcs hézag
  - Függőleges vasalás hatása vizsgálható
  - olyan kötéstípus, amely esetében a függőleges betonacél végigfut az állóhézagban, amely mérete miatt csak habarccsal kitölthető

Vasalt tömör falazat

Kisméretű téglá

250x120x65

Az elvégzett vizsgálatok célja

Vasalatlan

3 db

Függőlegesen vasalt

2 db

Vízszintesen vasalt

2 db

Függ.+ vízsz. vasalt

2 db

CÉL: Mindkét irányú vasalás esetére megállapítani, hogy

- teherbírást növelő hatása van-e (ha igen, akkor mekkora)
- csökkenti-e a repedéstágasságot
- módosítja-e a tönkremenetel jellegét
- módosítja-e a repedésképet.

1

2

3

4

5

6

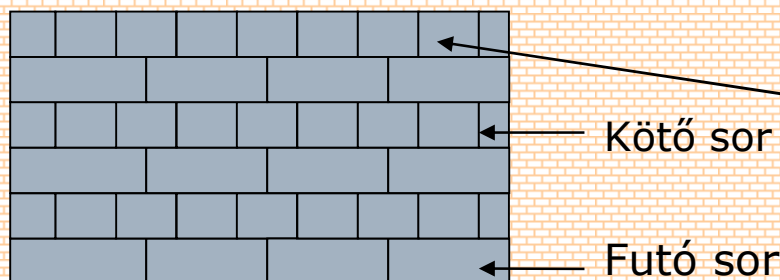
Az elvégzett kísérletsorozat

5/34

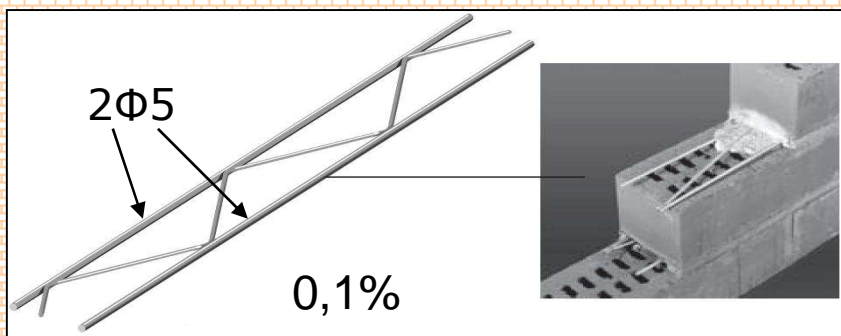
A kísérleti elemek előkészítése

A) VASALATLAN

B) VÍZSZINTESEN VASALT

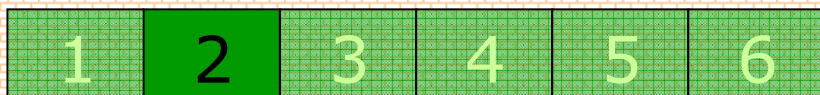
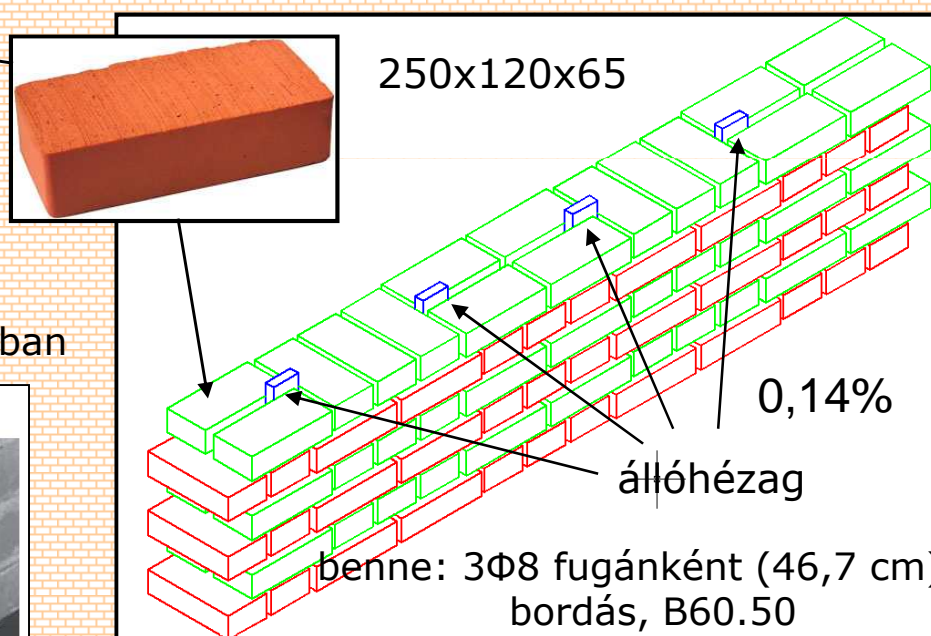

Murfor RND/Z-5-200, minden második fugában

C) FÜGGŐLEGESEN VASALT

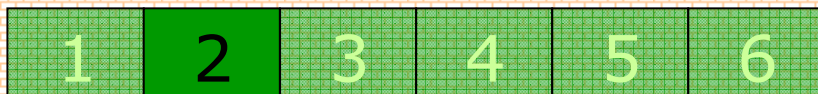
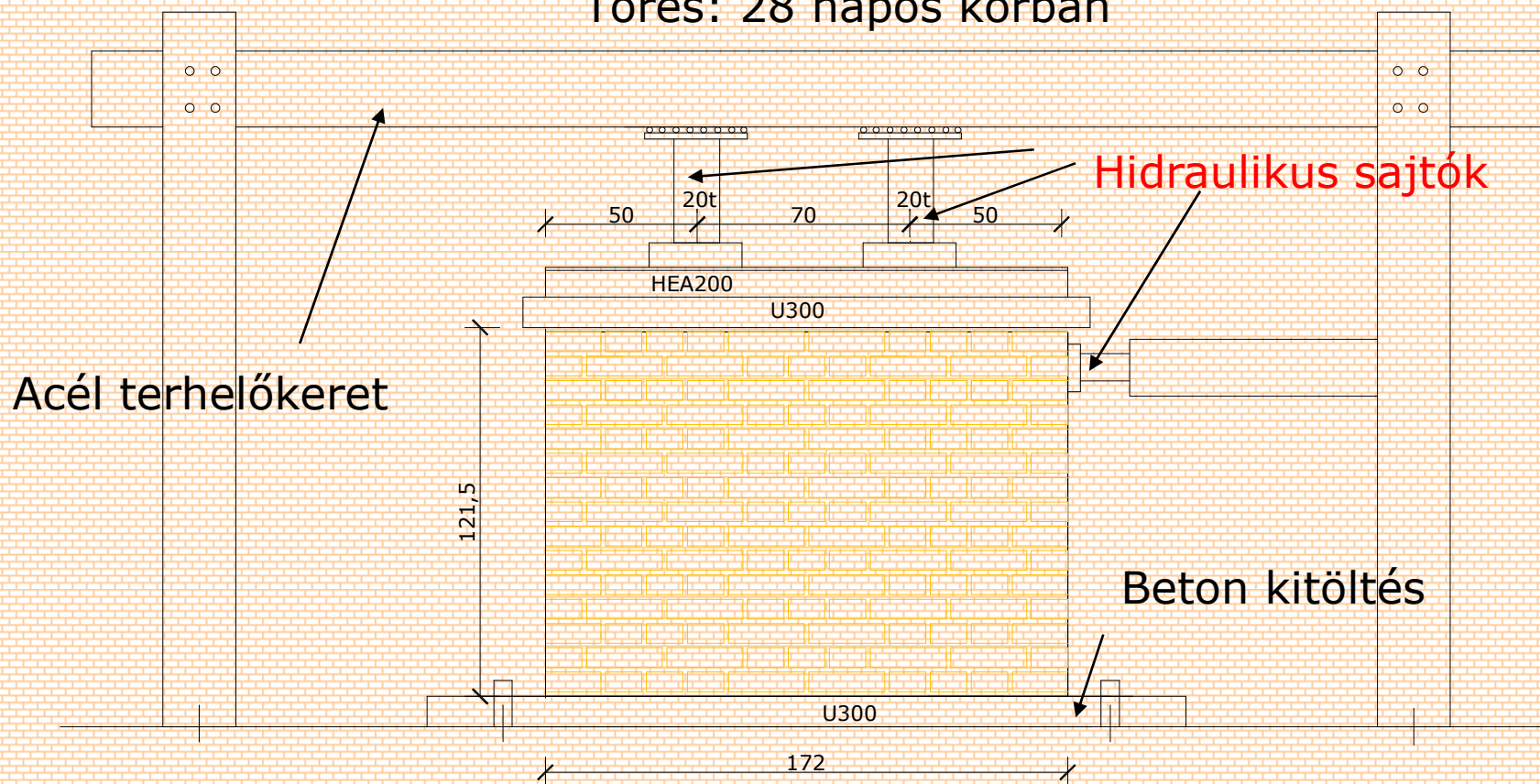
D) FÜGGŐLEGESEN ÉS VÍZSZINTESEN VASALT

Az elvégzett kísérletsorozat

Kísérleti elrendezés

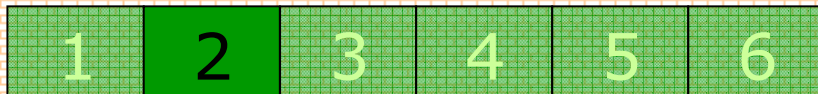
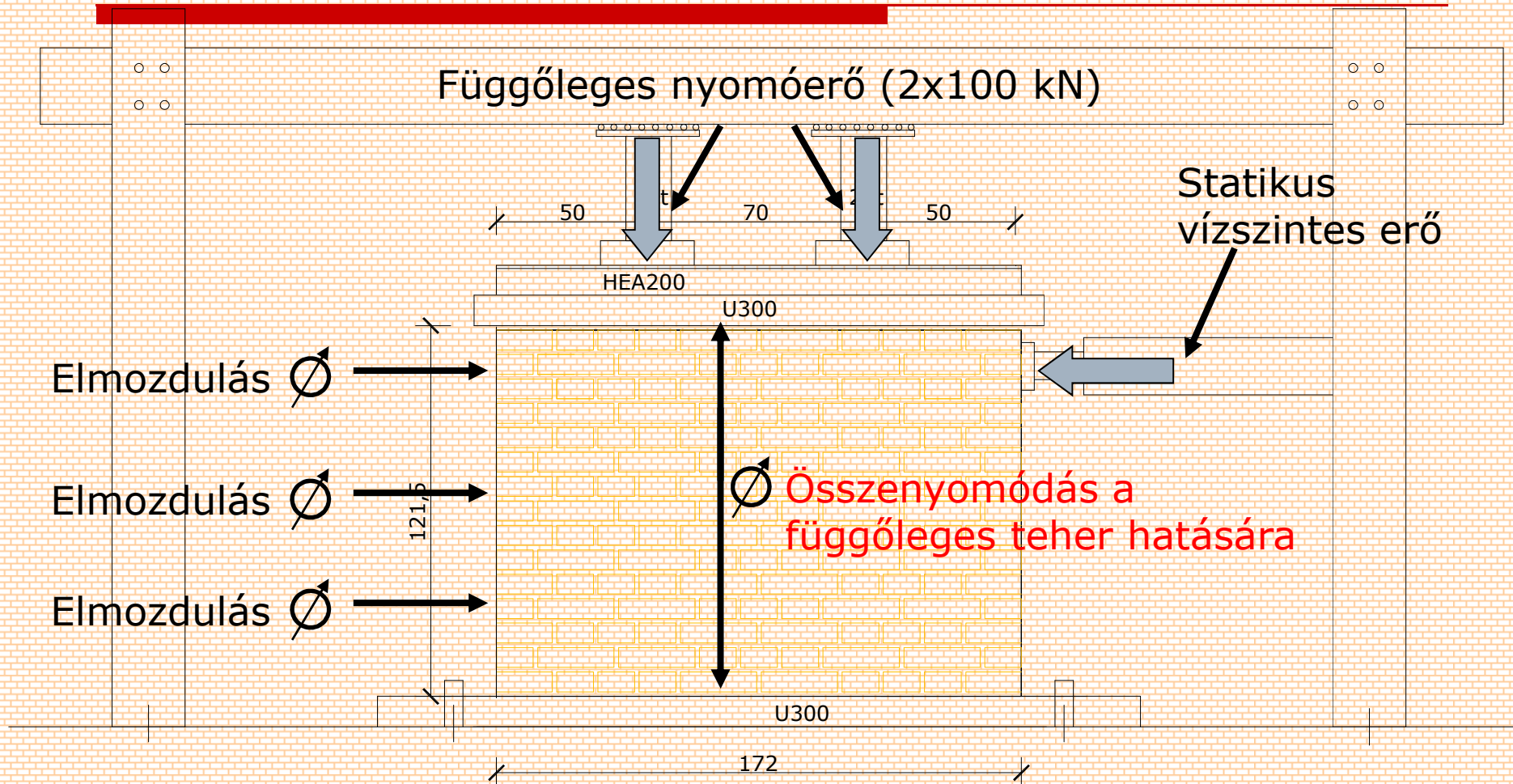
Törés: 28 napos korban

Az elvégzett kísérletsorozat

7/34

Mérési elrendezés

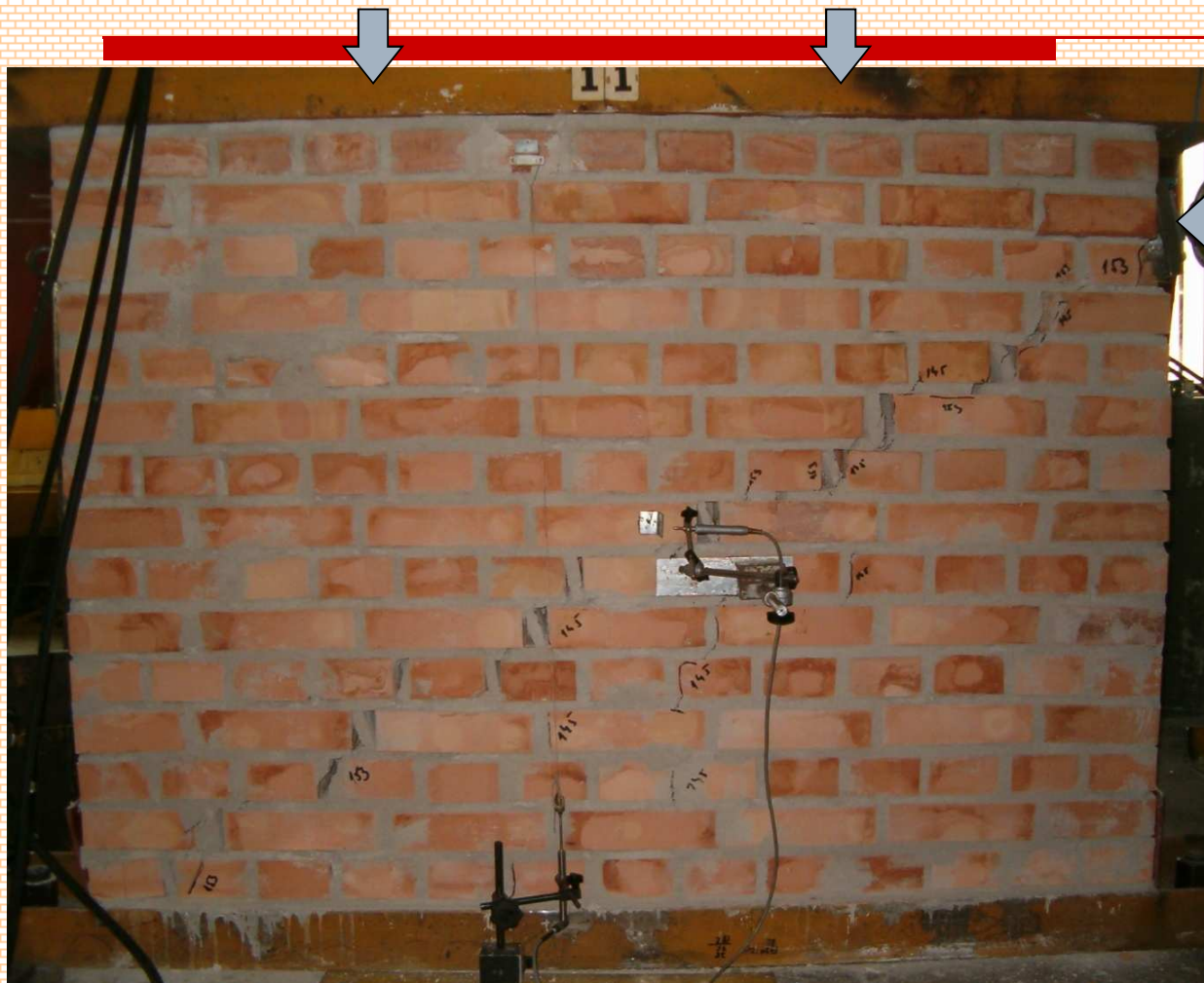

Az elvégzett kísérletek jellemzői

- ❑ Egyforma geometriai méret ($H/L=0,7$)
- ❑ Egyforma nagyságú, 200 kN függőleges nyomóerő (~ 6m fesztávolságról terhet áthordó, 2 emeletes épület alsó falának a terhe)
- ❑ Azonos típusú, kisméretű, tömör téгла (nyomószilárdság: 10 N/mm^2)
- ❑ Irányonként azonos mennyiségű, típusú és elrendezésű vasalás
- ❑ Kétféle habarcs: a téгла nyomószilárdságánál kisebb és azzal megegyező habarcsszilárdság (M30 habarcs típus nyomószilárdsága: 3 N/mm^2 , ill. M100 habarcs típus esetén 10 N/mm^2)

Törésképek – vasalatlan fal, M30

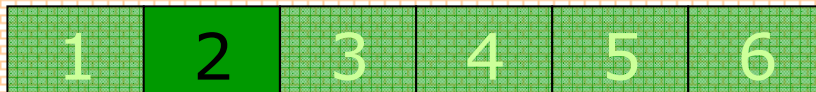
Első repedés megjelenése: 145 kN

A falazat teljesen tönkrement, a felső „háromszög” elcsúszott az alsó „háromszögön”

Törőerő: 155 kN,

Törés utáni állandósult erő: 130 kN,

Legnagyobb elmozdulás a tetőponton: 26 mm

Az elvégzett kísérletsorozat

10/34

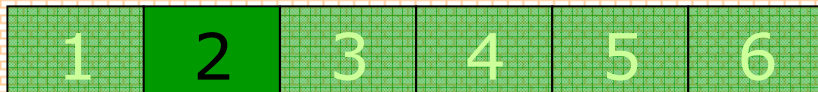
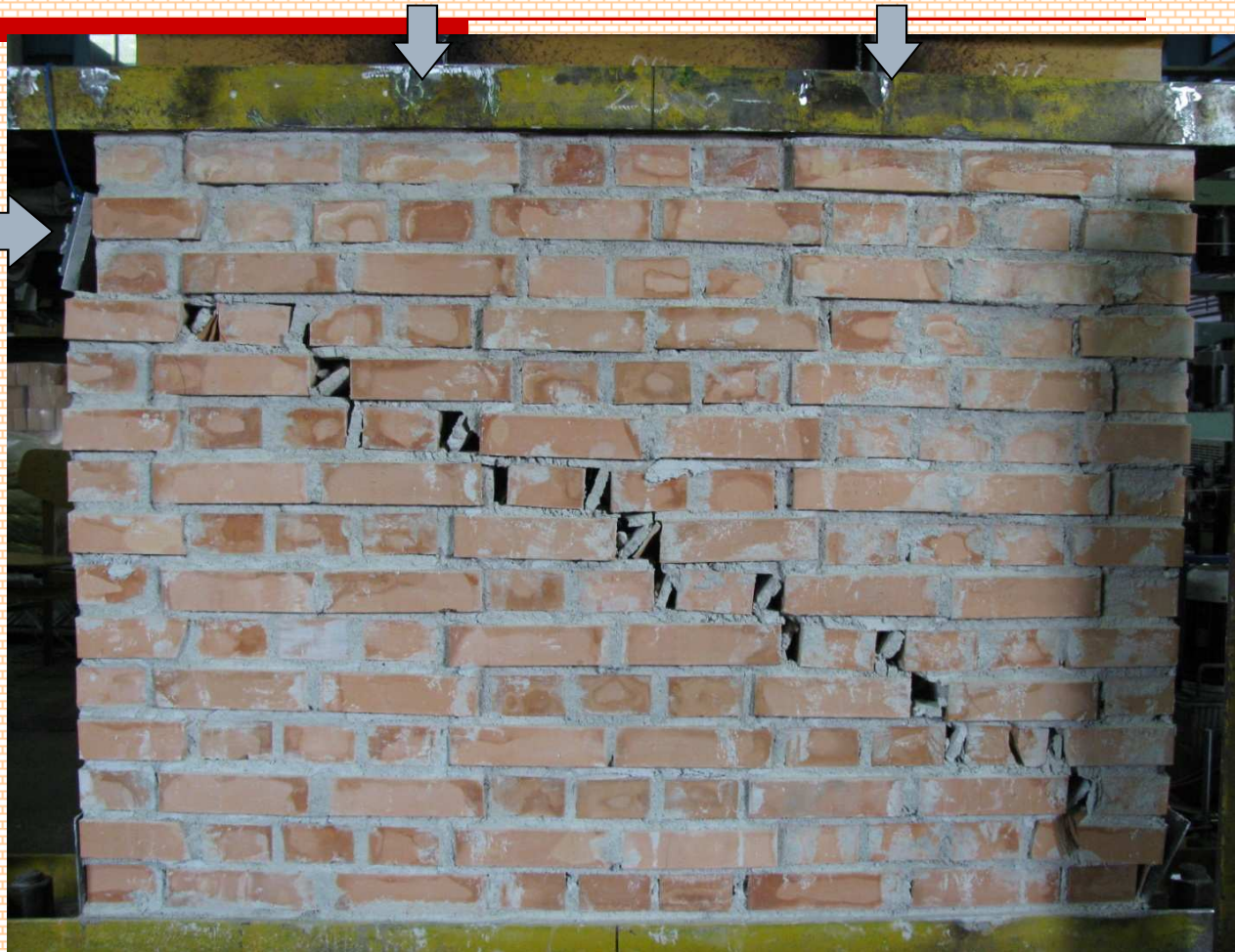
Törésképek – függőlegesen vasalt fal, M30

Első repedés
megjelenése: 121 kN

163 kN hatására,
max. elmozdulás a
tetőponton: 60,5 mm

A falazat a teljes átlós
törés kialakulása után
nem ment tönkre
azonnal, képes
többleterő felvételére!

Töréskép alakja hasonló
vasalatlan faléhoz.
A különbség a kötés
eltérő jellegéből adódik.

Törésképek – vízszintesen vasalt fal, M30

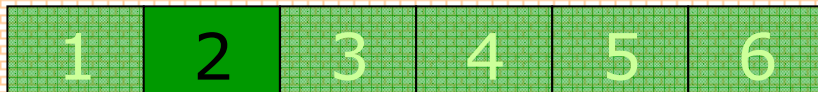
Első repedés
megjelenése: 173 kN

Törésképek jellege
megváltozik, részben
változik a tönkremenetel
módja

Törőerő: 180 kN

Törés utáni állandósult
erő: 163 kN

Max. elmozdulás: 67 mm

Az elvégzett kísérletsorozat

12/34

Törésképek – függőlegesen és vízszintesen vasalt fal, M30

Első repedés megjelenése: 176 kN

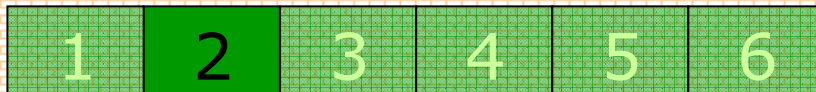

Legnagyobb erő: 252 kN

Maximális elmozdulás: 60 mm

Töréskép jellege módosul: kiterjedtebb a repedezett zóna

Jóval kisebb a repedéstágasság

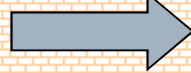
Az elvégzett kísérletsorozat

13/34

Törésképek – függőlegesen vasalt fal, M100

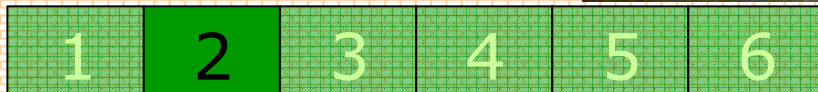
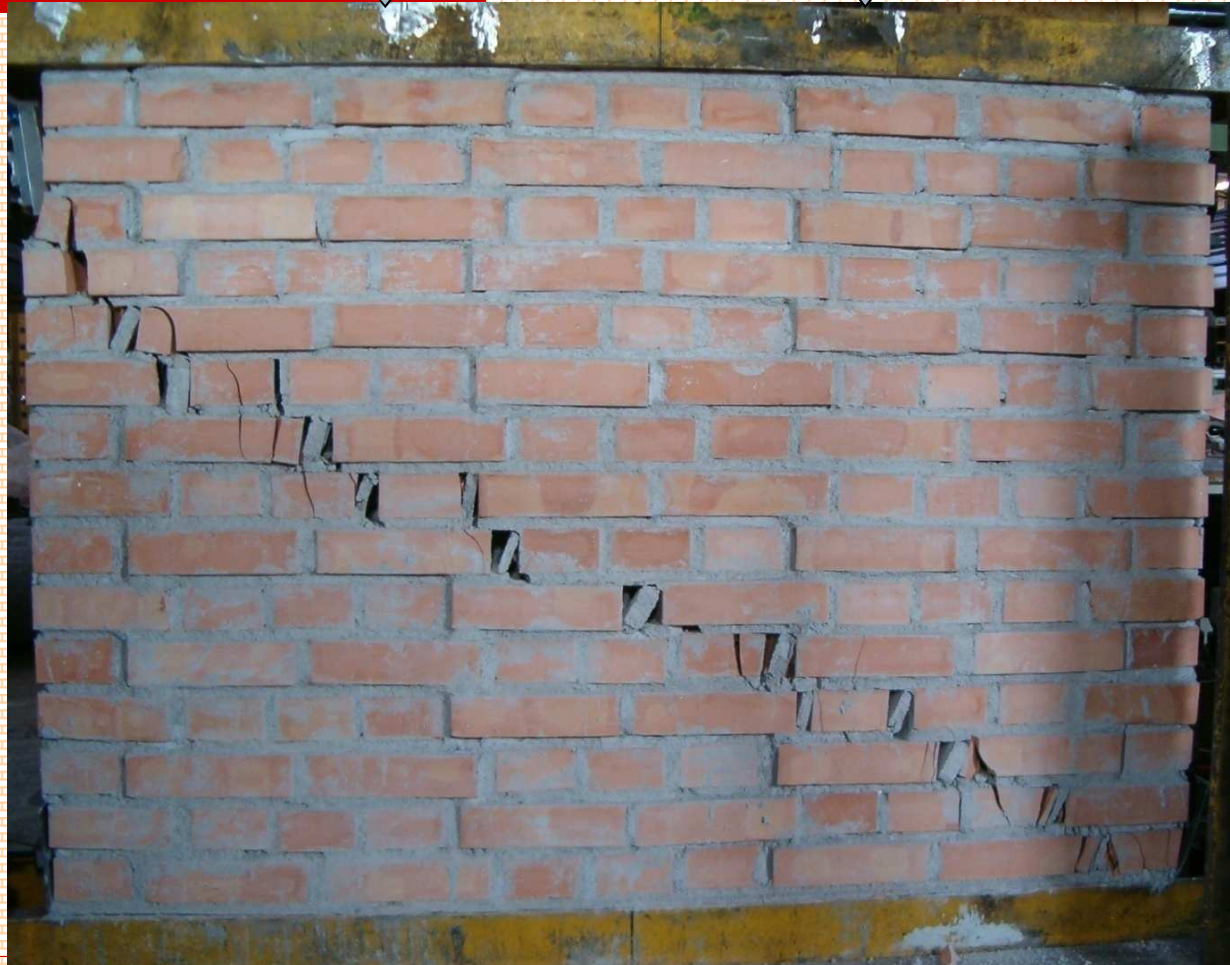
Első repedés
megjelenése: 176 kN

Maximális erő: 231 kN

Maximális elmozdulás:
42 mm

Töréskép jellege
módosul: jól láthatóan
a téglák is átrepednek

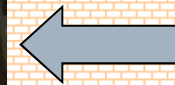
Az elvégzett kísérletsorozat

15/34

Törésképek – vízszintesen vasalt fal, M100

Első repedés
megjelenése: 190 kN

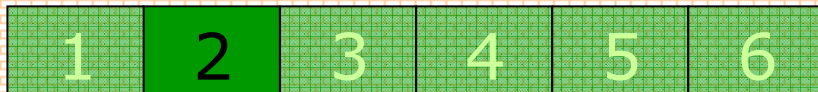

A repedéskép jellege
megváltozik: az 12. sor
alatt reped meg

Törőerő: 193 kN,

Törés utáni állandósult
erő: 171 kN,

Legnagyobb elmozdulás
a tetőponton: 38 mm

Az elvégzett kísérletsorozat

16/34

Törésképek – függőlegesen és vízszintesen vasalt fal, M100

200 kN tehernél:
Maximális teher: 331 kN
Max. elmozdulás: 32 mm

240 kN tehernél:
Maximális teher: 378 kN
Max. elmozdulás: 38 mm

Tönkremenetel
egyértelműen hajlítási
lehetne

1. repedés: 200 kN

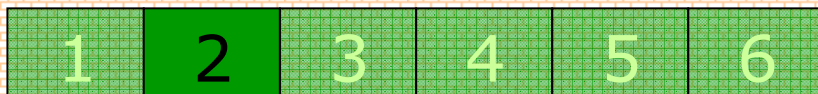
1 2 3 4 5 6

Az elvégzett kísérletsorozat

17/34

Törésképek – függőlegesen és vízszintesen vasalt fal, M100

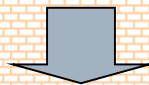
Az elvégzett kísérletsorozat

18/34

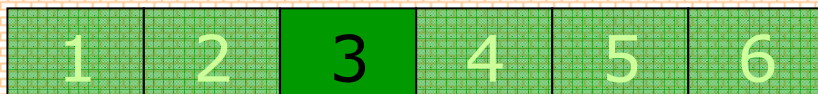
A diszkrét elemes vizsgálatok céljai

---

1. Megtalálni az „elméletileg” lehetséges tönkremeneteli módokat
2. A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód elérése vasalatlan falazatra, a kísérletben alkalmazott kötéstípusra
3. A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód megtalálása vasalt falazatokra

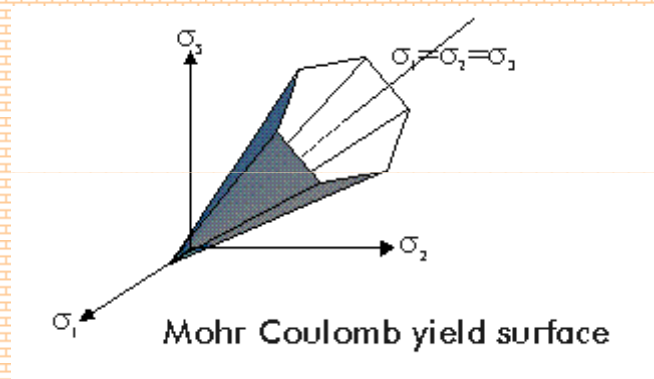

3D-s modell a 3DEC-kel

A modell jellemzői

- modelltégla mérete: téгла+fél habarcs
- A téгла viselkedése: Mohr-Coulomb típusúan képlékenyedő

- Kapcsolati modell: Coulomb súrlódásos, kohézióval és húzószilárdsággal rendelkező
- Terhelés folyamata – építési sorrend figyelembe vétele

A modell jellemzői

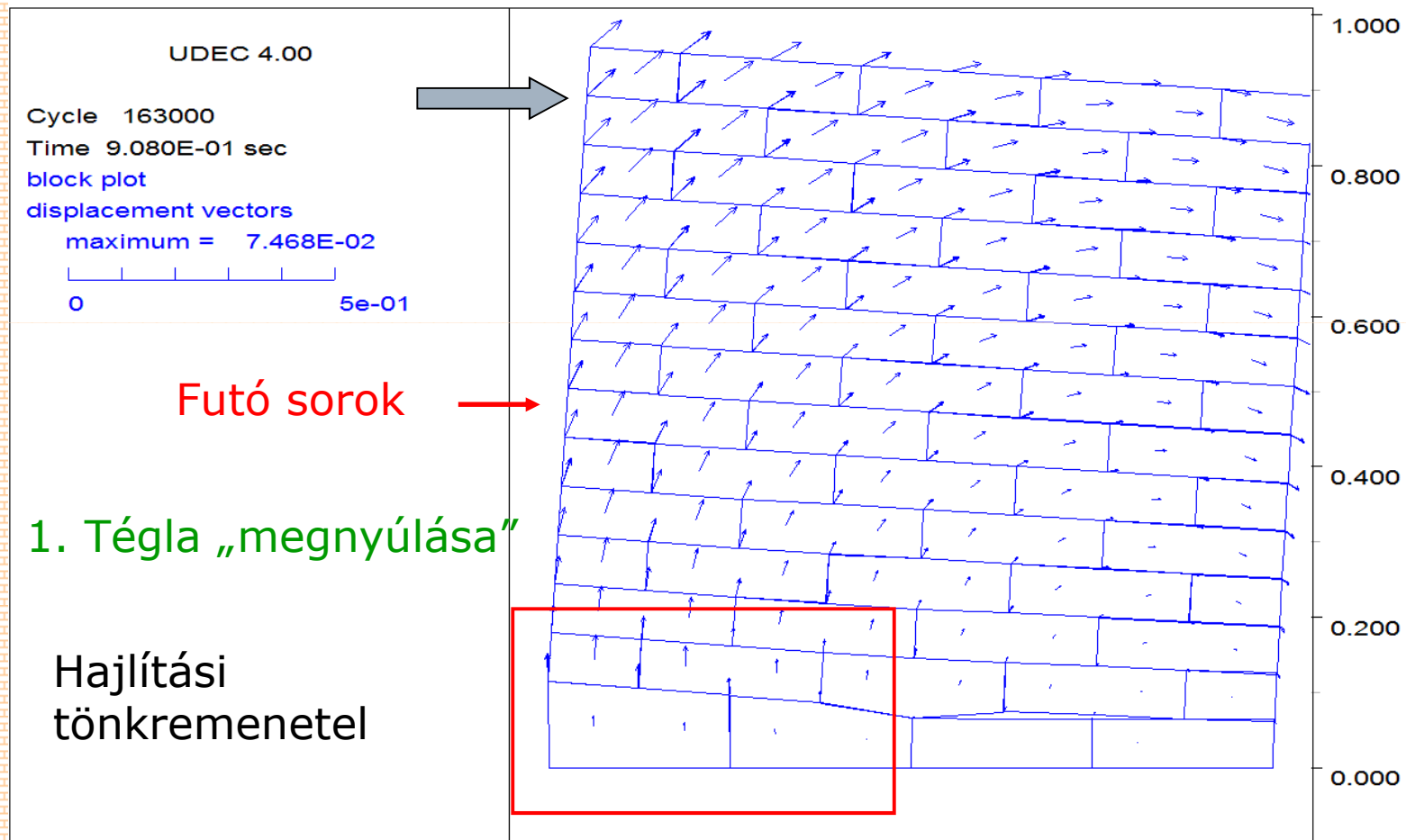
□ A téгла:

- sűrűsége: $\rho=1427,7 \text{ kg/m}^3$,
- térfogat-változási modulusa $K=7500 \text{ N/mm}^2$,
- nyírási modulus értékének $G=8181 \text{ N/mm}^2$,
- Húzószilárdság: habarcs húzószilárdsága,
- belső súrlódási szög: $36-38^\circ$.

□ A habarcs (kapcsolati elem):

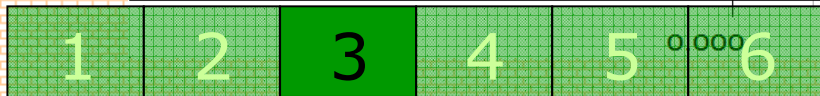
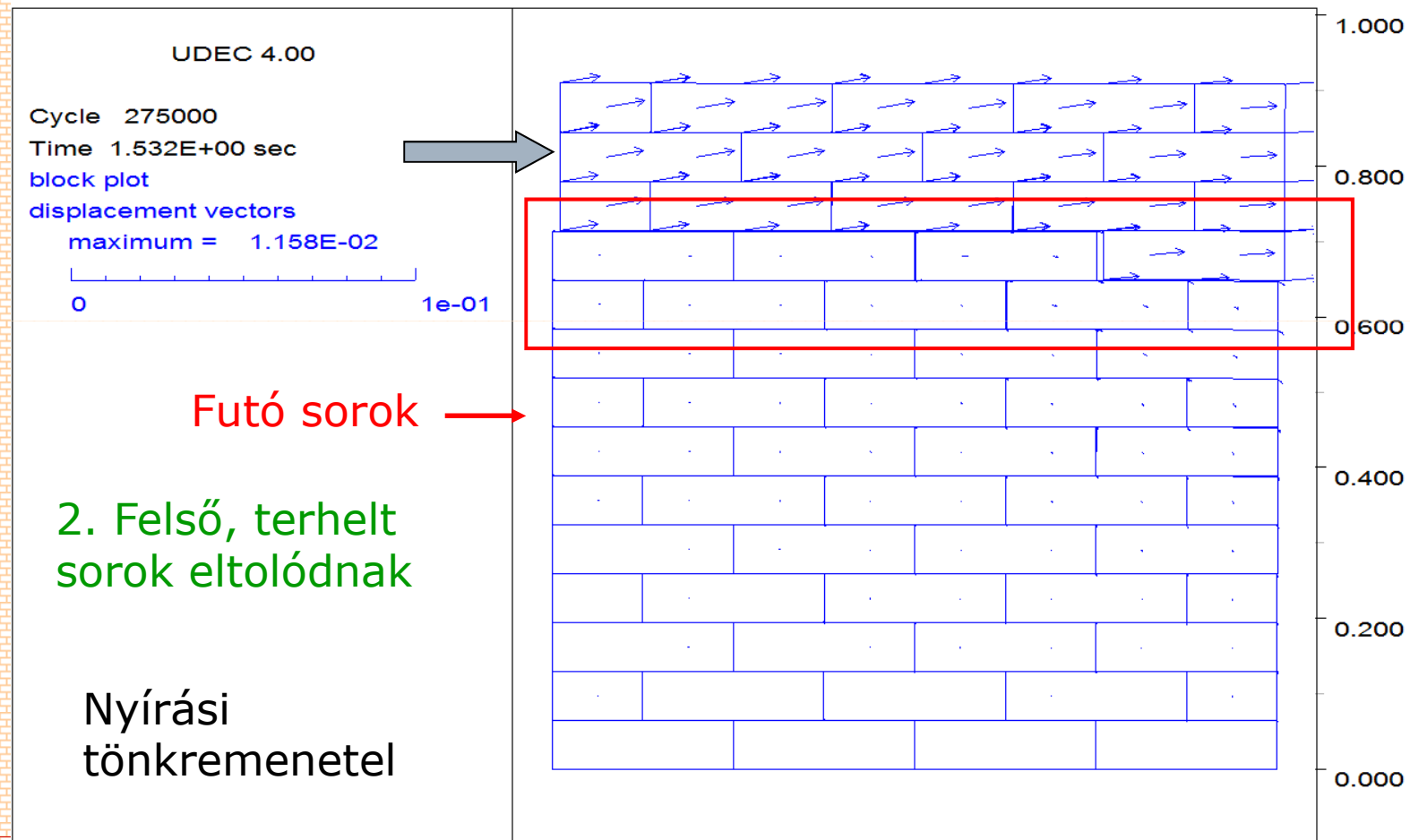
- A normálmerevség és nyírási merevség értéke: a habarcs rugalmassági modulusa, $E=1300 \text{ N/mm}^2$,
- súrlódási szög: 26° ,
- Húzószilárdság: $0,015 \text{ N/mm}^2$,
- Kohézió : $c=1 \text{ N/mm}^2$,
- Dilatációs szög: 10° .

Az „elméletileg” lehetséges tönkremeneteli módok megtalálása

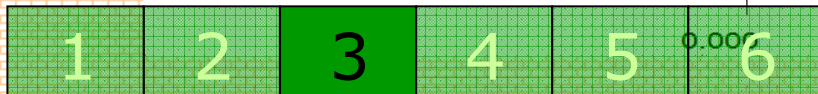
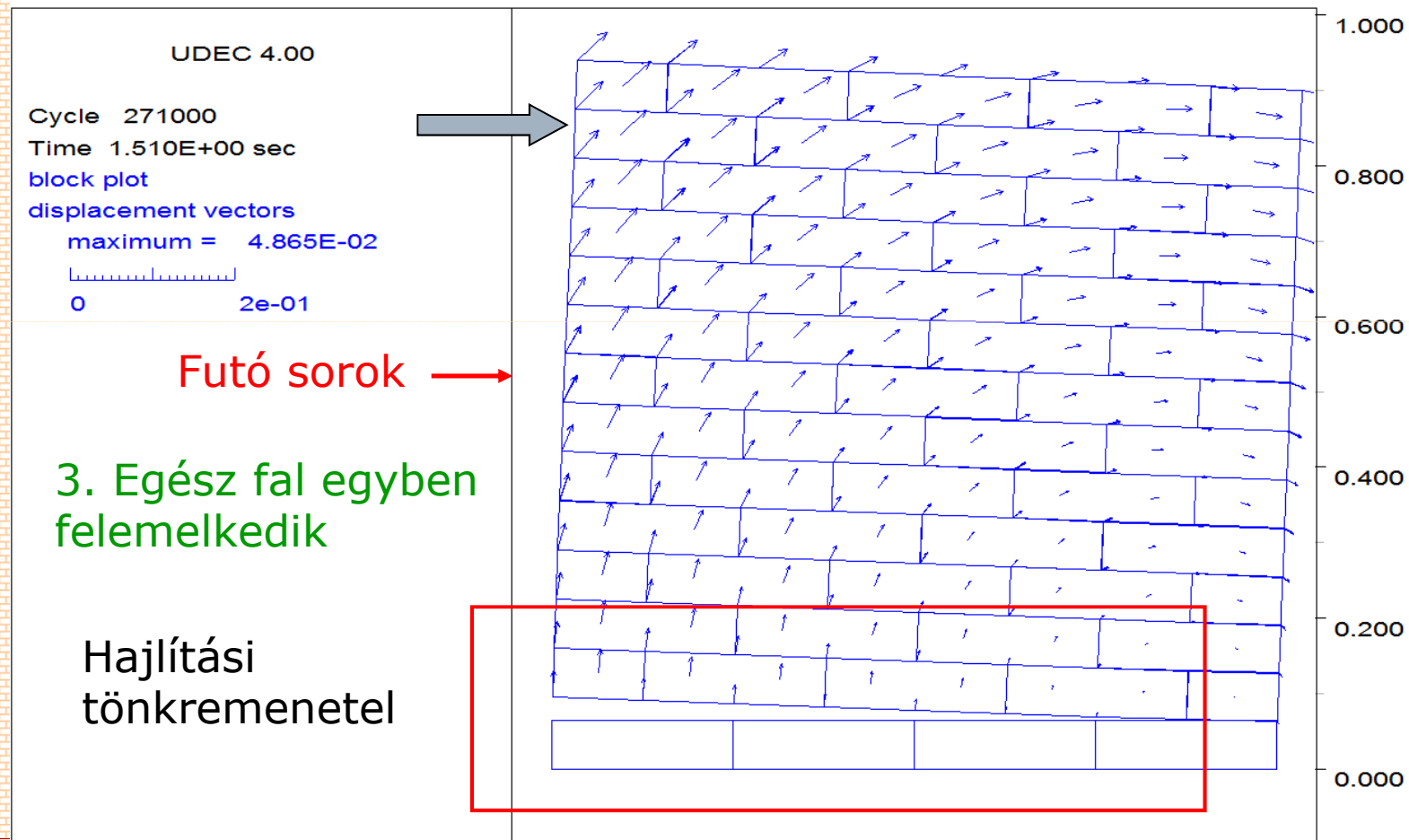
A diszkrét elemes vizsgálatok

Az „elméletileg” lehetséges tönkremeneteli módok megtalálása

A diszkrét elemes vizsgálatok

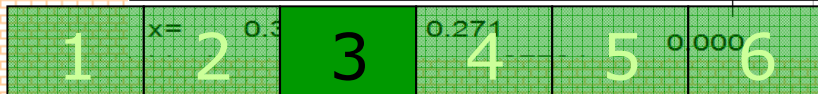
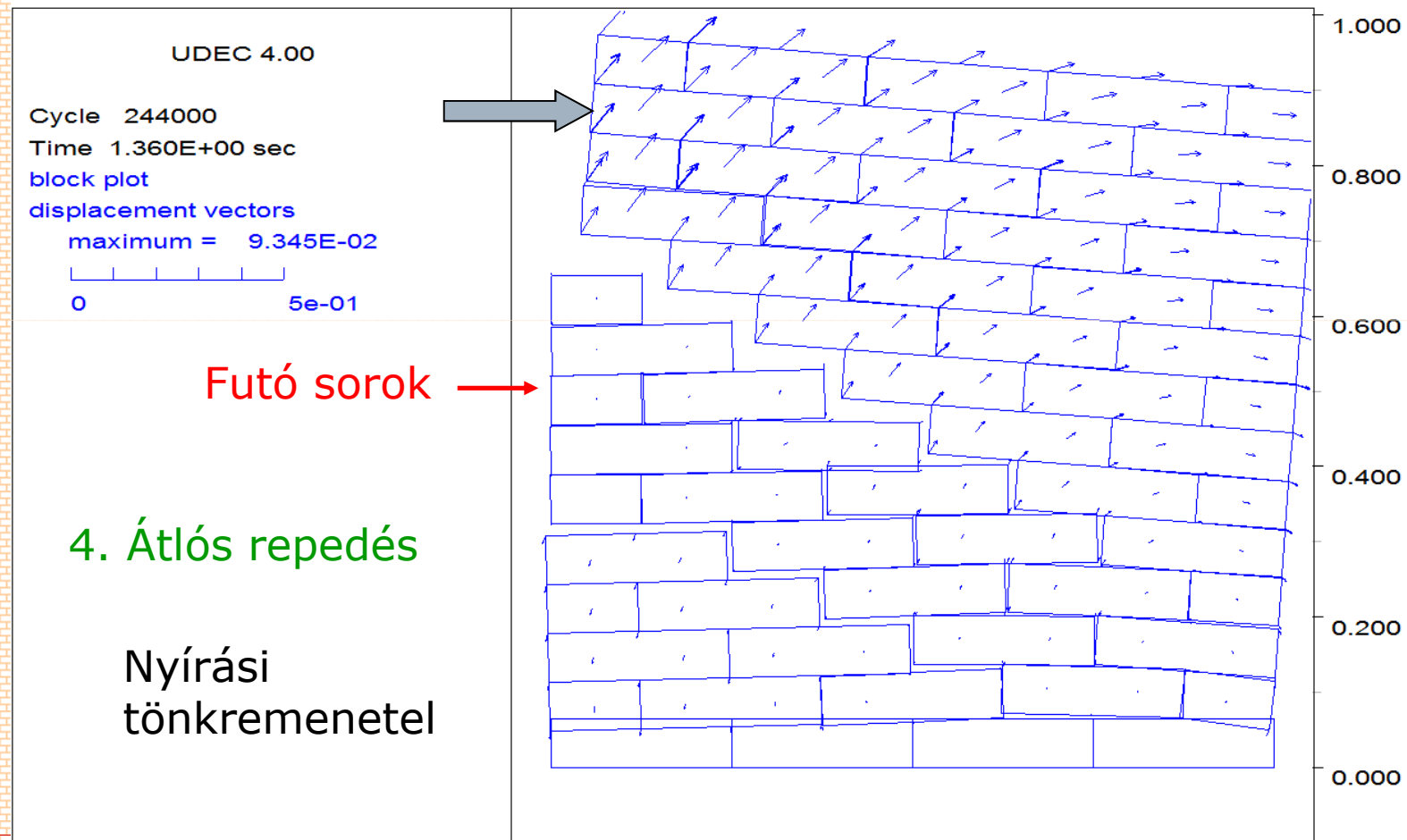
Az „elméletileg” lehetséges tönkremeneteli módok megtalálása

A diszkrét elemes vizsgálatok

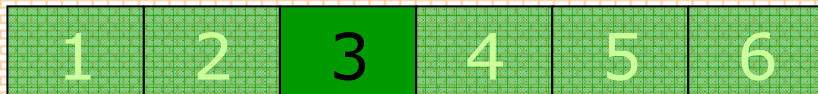
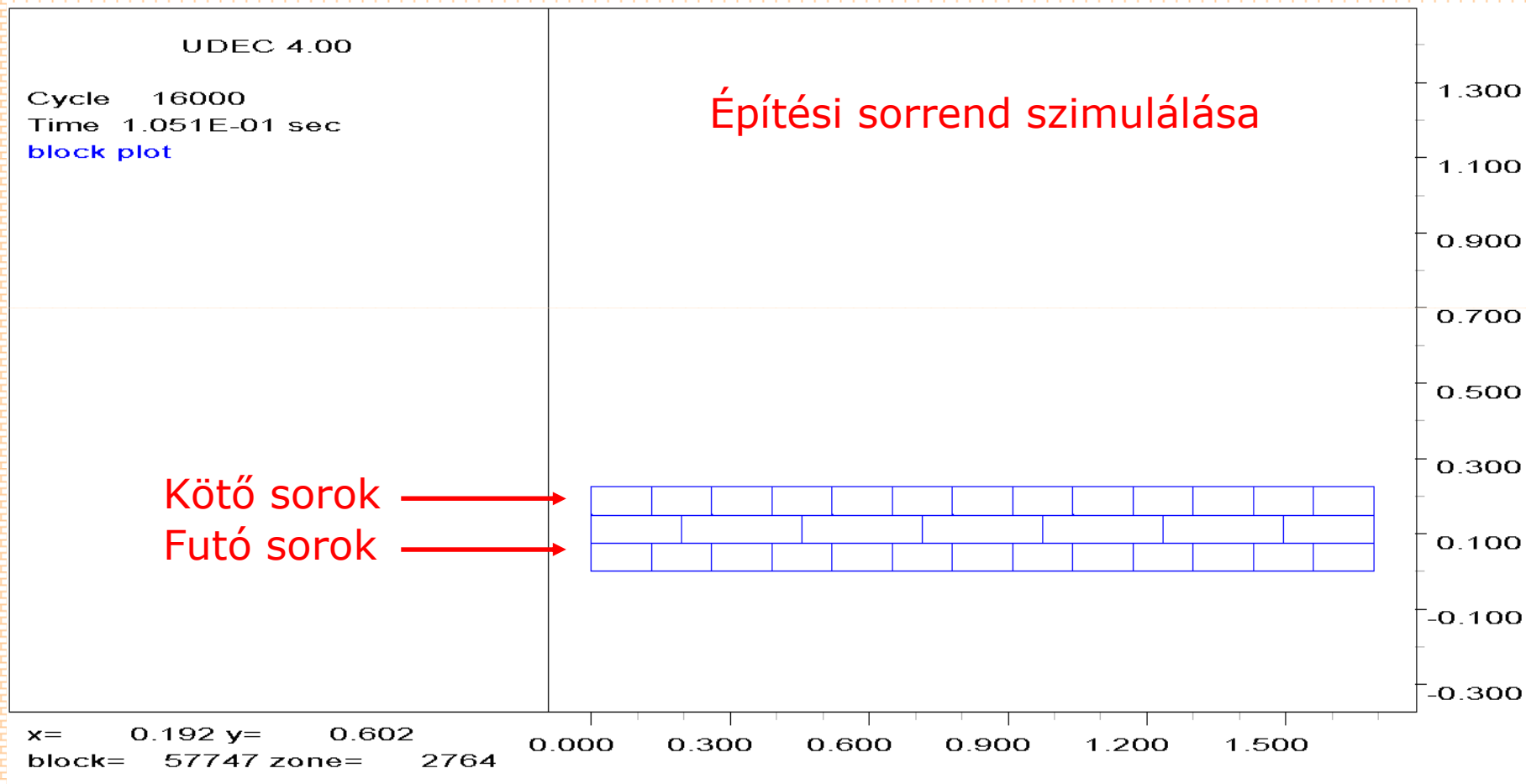

Az „elméletileg” lehetséges tönkremeneteli módok megtalálása

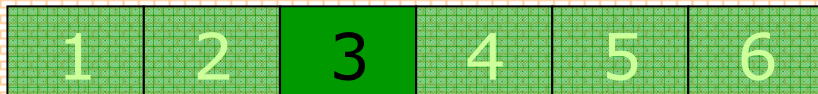
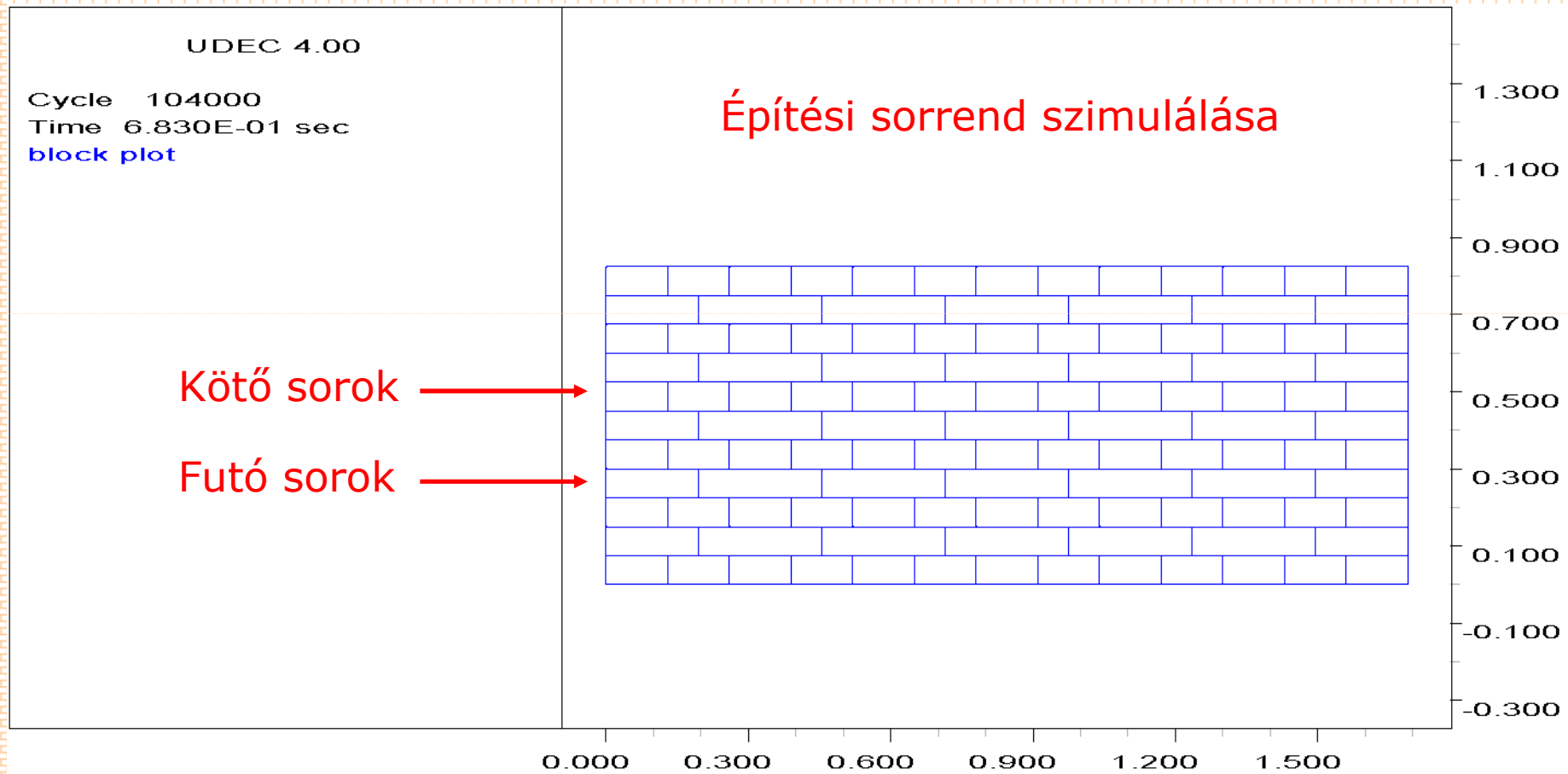

A diszkrét elemes vizsgálatok

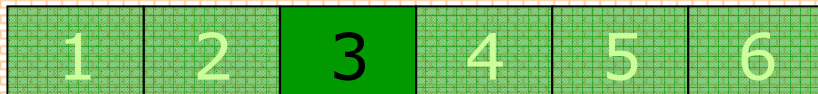
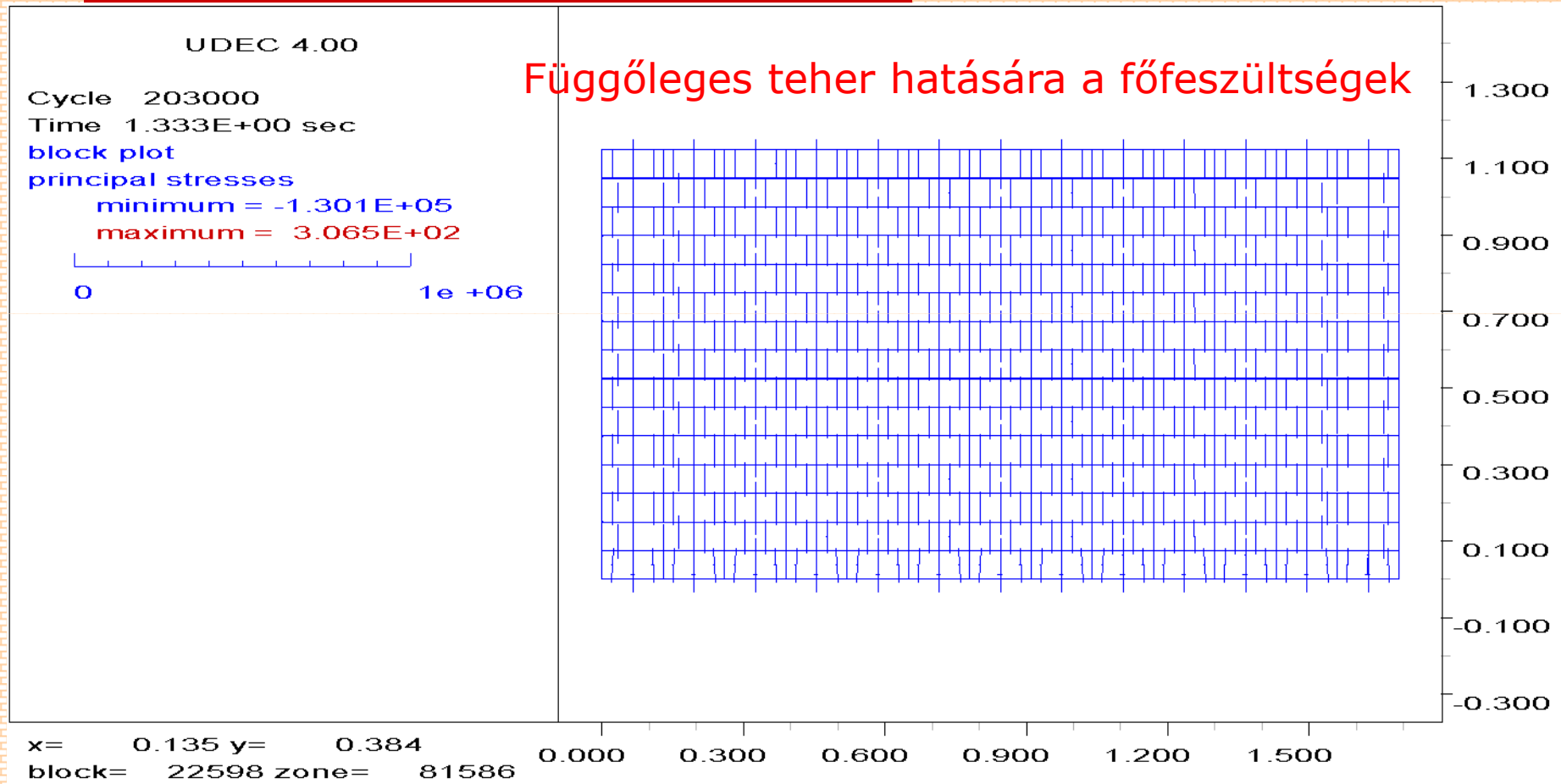
A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vizsgálata vasalatlan falazatra

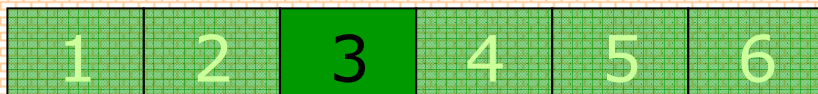
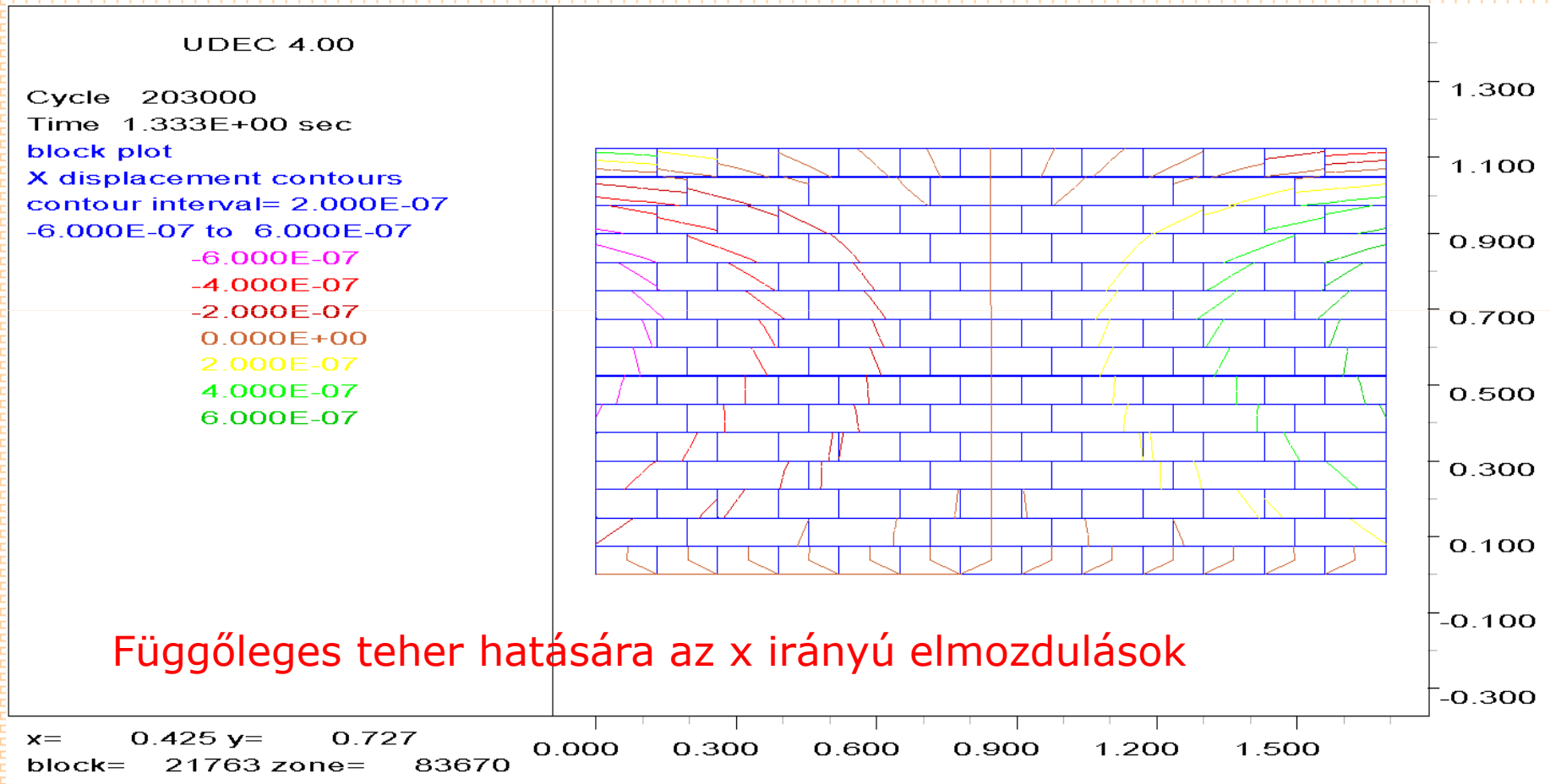
A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vizsgálata vasalatlan falazatra

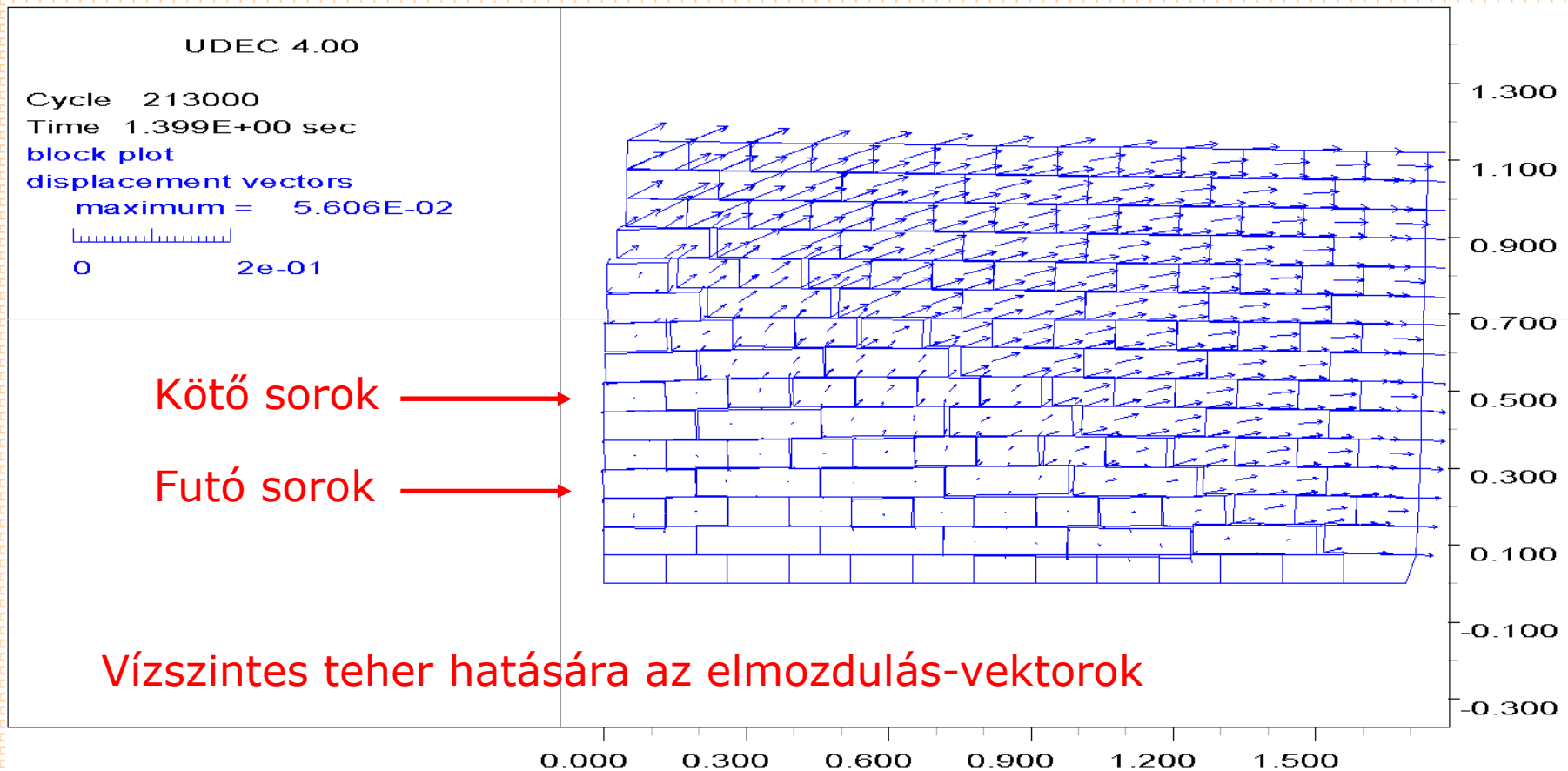
A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vasalatlan falazatra

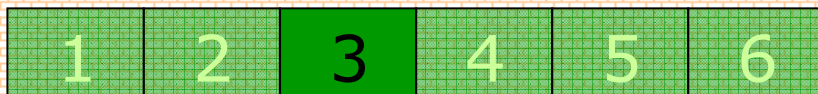
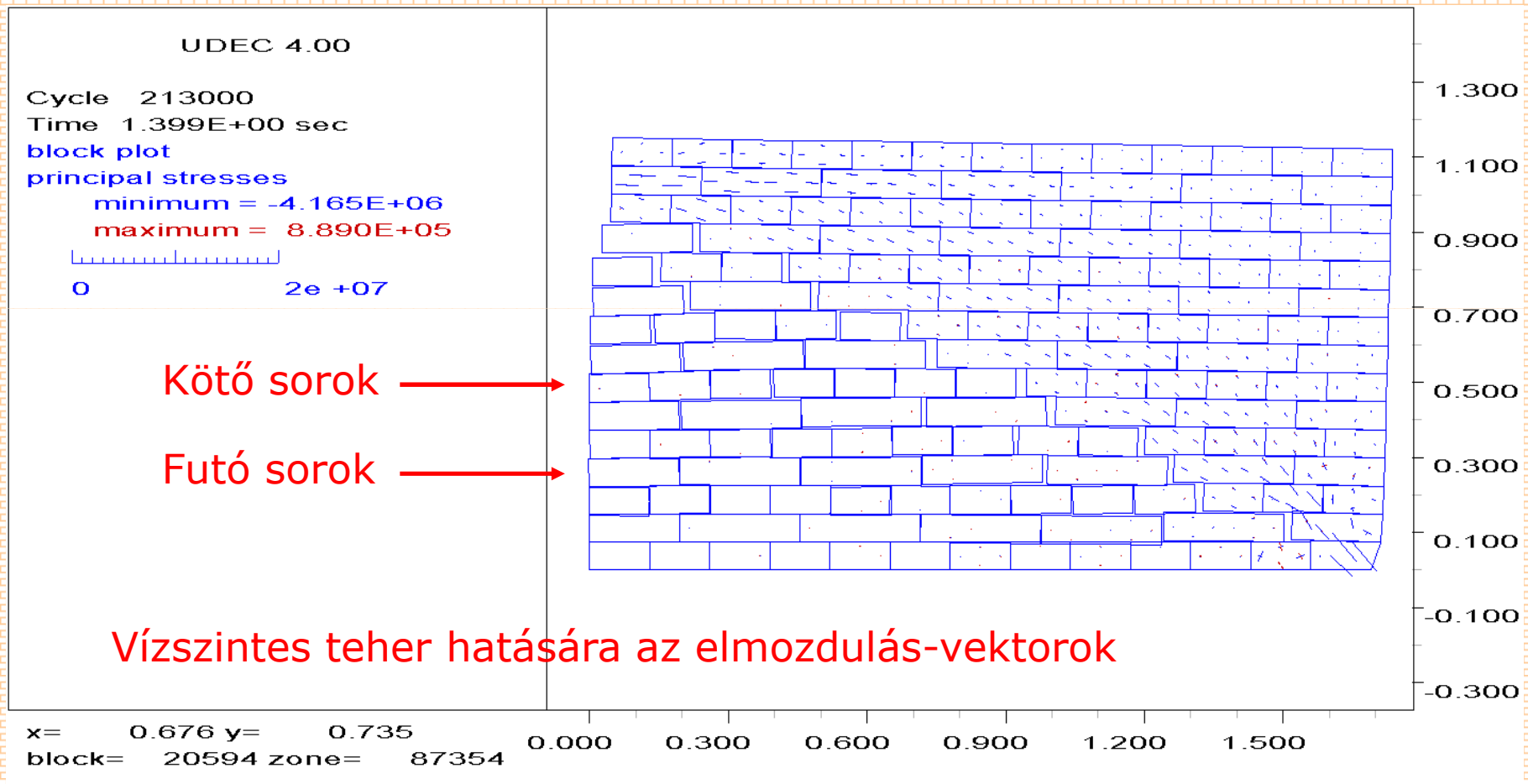
A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vasalatlan falazatra

A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vasalatlan falazatra

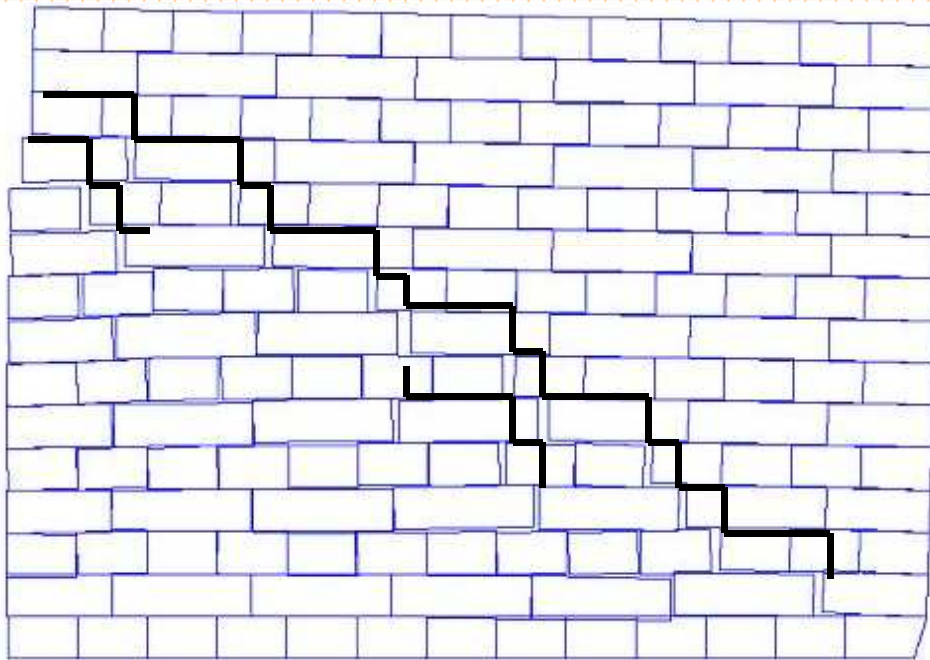

A valóságban bekövetkező tönkremeneteli mód vasalatlan falazatra

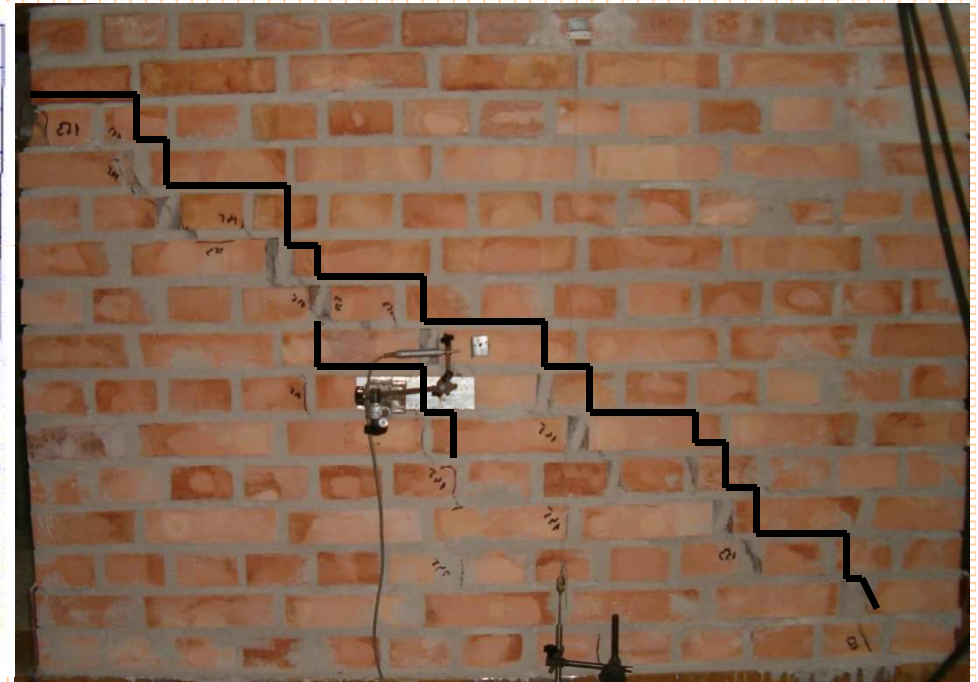
Tönkremeneteli mód ugyanarra a kötésre

3,2 cm 120 kN hatására

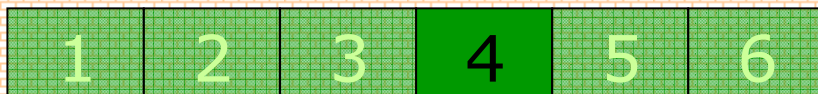

Elmozdult alak a UDEC 4.0-ból

2,6 cm 130 kN hatására

Tényleges tönkremenetel

Az eredmények összehasonlítása

Diszkrét elemes modell

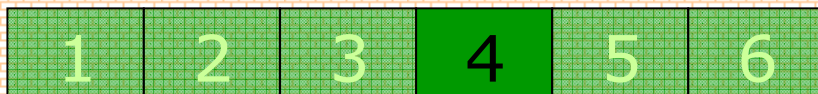
Tönkremeneteli mód összehasonlítása ugyanarra a kötésre

Főfeszültségek a UDEC 4.0-ból

Tényleges tönkremenetel

Az eredmények összehasonlítása

Felhasznált irodalom

- [1] XIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia, ÉPKO2009,
Fódi Anita, Bódi István: : Tömör téglából épített vasalt és vasalás nélküli
téglafalazat kísérleti és numerikus vizsgálata saját síkjában történő nyírásra
(Experimental and numerical investigation of plain and vertically reinforced
masonry walls subjected to in-plane shear loading)
Csíksomlyó, 2009. június 11-14., p. 144-151
- [2] http://www.epito.bme.hu/me/dolgozok/feltoltesek/kbagi/fodi_anita_teglafal.pdf
SZEMCSÉS ANYAGOK MIKROMECHANIKÁJA, Házi feladat
Kisméretű téglából épített falazat tönkremeneteli módjainak vizsgálata saját
síkában történő nyírásra
- [3] J. G. ROTS: Numerical simulation of cracking in structural masonry,
<http://www.mechanics.citg.tudelft.nl/~pierre/heron/36-2/6.pdf>, 2008.12.10.

Köszönöm a figyelmet!